

bära måhända, att Tialvar först nedsatte sig därstädes och att sonen Torer fortfarande bodde där.

Bortsett från detta ortnamn är alltså inskriftens översättning måhända följande:

Ög. 27: Torer satte stenen efter Tialvar, sin fader, som landade på **kautaun**.

Ög. 28: — son, som bodde på **kautaun** [och N. N. (kvinnonamn) efter] sin make.

29. Skjorstad, Tåby sn, Björkekinds hd.

Pl. X. Fig. 1.

Litteratur: L. 1105; W. 29; Broocman, *Beskr. öfver Östergötl.* 2, s. 565; L. f. B. 1105; W—n, *Runstenar tecknade och beskrifne*, s. 340, tab. I, fig. 23, uti Iduna h. 9; P. A. Sæve, *Reseber.* 1862, s. 39, teckn.; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1871, s. 70, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 35, teckn.

Runstenarne Ög. 29 och 30 hava upprepade gånger vid vägröjningar anträffats vid Grönhögs vad, straxt norr om Skjorstad; i VHAA finnas uppgifter därom från 1623, 1723 den 25 maj och 1728. Broocman talar om två runstenar, som ligga vid Grönhög vad, i L. f. B. sägas de vara upptagna ur bäcken och resta vid vägen i okt. 1828.

W—n säger om den ena stenen, att den ligger nedfallen framför spången vid Grönhögs vad, i Tåby sn, och om den andra, att den ligger helt nära.

P. A. Sæve fann Ög. 29 väster om Stora Grönhögsvadsbron liggande i vattnet med rünsidan uppåt, Ög. 30 öster om bron mitt emot och upptager båda under Furingstads sn, dit ock C. F. Nordenskjöld säger dem rätteligen höra. L. 1105 och Wallman hänföra dem till Tåby sn, i vilken de nu i alla fall äro resta.

Måhända föllo de senare åter omkull, ty vid mitt besök berättades, att de legat på aspvirke nere i bäcken, och sedan länge vid vadet, men att de körts upp och blivit resta på sin nuvarande plats av länsman V. F. v. Delvig i Blackstad, som var tillsyningsman över fornminnen för Östergötlands fornminnesförening.

Runstenen står nu jämte följande rest vid västra sidan av en bergvägg, 9 steg öster om vägen från Tåby till Grönhög i Furingstads sn, straxt öster om Skjorstads gård.

Runstenens ämne är grå granit. Höjden är 1,77 m, bredden vid foten 67 cm, vid toppen av den spets, som skjuter upp mellan slingans ändar, 62 cm, över **a** i **fapur** 39 cm. Tjockleken är på vänstra sidan vid foten 35 cm, på mitten 30 cm, i den spetsiga toppen 45 cm; på högra sidan vid foten 44 cm, på mitten 45 cm. Huvudslingans bredd är 8—9 cm.

Ristningen är synnerligen tydlig. Inskriften börjar med en punkt och namnet **asa**, i vars **s** mellanstrecket utgår från mitten av övre staven. En fördjupning, 4,5 cm till vänster om **r** i **kiarua** kan knappt vara en punkt. Uti **u** i **kuml** utgår kännestrecket 1 cm t. h. om staven. Pricken är alldeles tydlig i **e** både i **eftir** och **porkesl**. Även i **k** i **porkesl** finnes en fördjupning, som är mycket lik en prick men mycket grundare. I **bonta** saknas

toppen av **t**, och kännestrecken till **t** äro grunda. I **sin** är övre strecket av **s** utdraget till nedre slinglinien, och vänstra kännestreckets av **n** är 1 cm, det högra 2 cm. I **auk** är kännestreckets i **u** parallellt med staven och utgår 2 cm till höger om densamma. I **porkun** har staven i **p** nedom kännestreckets aldrig funnits. I slingans sista ord **eftir** är v. kännestreckets till **t** nästan parallellt med staven. Därefter tyckes ett snett kors följa som skiljetecken. Inskriftens slut **fapu · sin** utan följande punkt följer på stenens topp nedifrån uppåt.

Stenen är i toppen skadad av vatten, så att det ej kan avgöras, om **fapu · sin** stått inom slinglinier. Detta har dock troligen icke varit fallet.

Runorna äro alltså följande:

a) Huvudslingan: · **asa** · **lit** **kiarua** · **kuml** · **eftir** · **þorkesl** · **bonta** · **sin** · **auk** · **þorkun** · **eftir** ×

b) Toppen: $\text{fapu} \cdot \sin$

Inskriftens andra namn motsvarar fsv. *Thorgisl* S. D. III, 98 (1312 Uppl.), men ristningen **porkesl** antyder kanske en förändring av dess *i* till *e*, som måhända utgör en yttring av ljudlagen vokalbalans, se A. Kock, *Stud. i fornsvensk ljudlära* s. 243 ff. **porkun** är kvinnonamnet *Porgunn*, vilket Lundgren *Personnamn* blott kan anföra som ingående i ortnamnet *Torgunnehagen*, Gestad sn, Dalsl.

Översättning: Asa lät göra minnesvården efter Torgisl, sin make, och Torgun efter sin fader.

30. Skjorstad, Tåby sn, Björkekinds hd.

Pl. X. Fig. 2.

Litteratur: L. 1106; W. 30; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 565; W—n, *Runstenar, tecknade och beskrifne*, s. 340 uti Iduna h. 9, Tab. I, fig. 23; P. A. Säve, *Reseber.* 1862, s. 39, teckn.; C. F. Norden-skjöld, *Reseber.* 1871, s. 170, teckn.; E. Ihrfors, *Östrog. sacra*, s. 35, teckn.

Rörande stenens historia och nuvarande plats, se föreg., vid vars norra sida den står rest på ett avstånd av 12 steg, 6 steg öster om landsvägen.

Runstenens ämne är granit. Höjden är 2,5 m, bredden vid foten 70 cm, över korsets medelpunkt 66 cm. Slingans bredd är 8—10 cm.

Ristningen är synnerligen tydlig.

Av ordet 'denna' äro **pe-** fullständigt i behåll, och av **n** synes 5 cm nedifrån av staven och 4 cm av kännestrecket, varefter slingan är bortslagen. Efter 14 cm ser det ut, som om foten av en stav syntes, och sedan ett skiljetecken, som utgöres av en djup övre prick i kanten av stenen och en grundare undre nära kanten. Ordet 'denne' har kanske alltså haft formen **pen[si]**; L. 1106 läser **pana**; W—n blott **p**—. Efter **s** i **sun** finnes en rund grop, och en liknande finnes uti **r** i **taubr**, båda troligen naturliga.